№ 8 (32) Tomaszów Lubelski, dnia 20 sierpnia 1923 roku. Rok II

ZIEMIA TOMASZOWSKA

Wychodzi 5-go i 20-go każdego miesiąca.

Cena każdego numeru 5.000 marek.

Prenumerata kwartalnie 12.000 mk.

Adres Redakcji i Administracji:

Tomaszów-Lubelski
Sejmik Powiatowy

Cena ogłoszeń.

Pierwsza strona cała 200.000 mk.
" " 1/2 150.000 "
Ostatnia strona cała 200.000 "
" " 1/2 100.000 "
Druga i trzecia str. cała 150.000 "
" " " 1/2 100.000 "
Drobne ogłoszenia za 1 wyraz 3000 mk., przynajmniej 25.000 mk.

Centrala Handlowa

PRZY SEJMIKU

w Tomaszowie Lubelskim.

Sprzedaje hurtowo i detalicznie:

Sól, naftę, benzynę, oliwę maszynową i smary.

Narzędzia rolnicze z pierwszorzędnych fabryk po cenach ściśle konkurencyjnych.

Betony studzienne i przepusty drogowe własnego wyrobu.

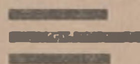
Artykuły budowlane, jako to: szkło okienne, papę, smołę dachową, gwoździe i t. p.

Przedmioty gospodarstwa domowego i towary kolonjalne.

Manufakturę w wielkim wyborze.

Obsługa szybka, solidna i akuratna.

Ceny konkurencyjne.

Towar pierwszorzędnej jakości.

UWAGA: Poszukujemy zdolnych pracowników do tkalni Sejmikowej za dobrem wynagrodzeniem.

Sklepy Centrali:

№ 1 w Tomaszowie Lub. ul. Kościelna

№ 2 w Krynicach vis-a-vis Kościoła

№ 3 w Rachaniach, budynek gminy.

Czynne cały dzień bez przerwy.

№ 8 (3[illegible]) Tomaszów Lubelski, dnia 20 sierpnia 1923 roku. Rok II

ZIEMIA TOMASZOWSKA

Wychodzi 5-go i 20-go każdego miesiąca.

Cena każdego numeru 3.500 marek.

Prenumerata kwartalnie 12.000 mk.

Adres Redakcji i Administracji:

Tomaszów-Lubelski
Sejmik Powiatowy

O WŁASNYCH SIŁACH.

Zacznie się wkrótce życie szkół naszych, sale szkolne napełnią się rozgwarem młodzieży, a równocześnie odżyje w całej pełni troska przyjaciół szkoły, Dozorów i Opiek szkolnych, o pełne wyposażenie szkoły we wszystko, co do należytego postawienia narodowego wychowania jest niezbędnie potrzebne.

Słyszało się tu i ówdzie w powiecie naszym narzekania, że nie wszystkie potrzeby szkół są w budżetach szkolnych uwzględnione, że Państwo, Sejmik i Gminy mają szkołom bez kłopotu dostarczyć wszystkiego, co tylko zamarzy się zajmującym się sprawą wychowania. Jest to nieporozumienie, które czas najwyższy wyjaśnić i usunąć.

Naród nasz znajduje się obecnie w fazie strasznych zmagań się z żywiołowemi niemal przeszkodami na drodze stworzenia silnego Skarbu i umocnienia państwowości. Na każdym kroku wskazana jest oszczędność, najpilniejsze tylko potrzeby powinny być zaspakajane, wszystko, co wykracza poza ramy państwowych konieczności życiowych musi być odłożone na lepsze czasy.

Czy wobec tego założyć ręce i obywać się bez pomocy naukowych, nie urządzać wycieczek krajoznawczych z młodzieżą, nie zakładać warsztatów szkolnych, nie tworzyć biblijotek dla młodzieży? Nie, po stokroć nie.

Wszakże w każdem zdrowem społeczeństwie cudowne wprost rzeczy stwarza samopomoc społeczna i te narody stoją najwyżej, w których społeczeństwo nie jest niemowlęciem, zaop trywanem we wszystko przez Rząd i Państwo, lecz potrafi samo o własnych siłach stwarzać i utrzymywać rozmaitego rodzaju instytucje dobroczynności publicznej i potężne przedsięwzięcia oświatowe.

Potrafili Czesi w czasach najgorszego prześladowania niemieckiego, nie mając niepodległości, założyć tysiące szkół z drobnych składek najszerszych warstw i tą właśnie pracą zarobili na niepodległość i własne Państwo, potrafiliśmy my w czasach ucisku pod trzema zaborami stwarzać wielkie instytucje oświatowe i szerzyć uświadomienie narodowe w najbardziej nawet zagrożonych okolicach Polski, potrafimy i teraz, mając Państwo i własne szkoły, dać młodzieży naszych szkół wszystko, co najlepsze, książki, pomoce naukowe; warsztaty, wycieczki i bibljoteki, jeżeli tylko na terenie danej gminy zechcemy obudzić ofiarność społeczną, jeżeli będziemy się starali uzyskać fundusze drogą przedstawień, koncertów, odczytów, zabaw etc., jeżeli zechcemy pomóc Państwu swemu w trudnych warunkach nie biadaniem i narzekaniem bezpłodnem, lecz czynem i pracą wytrwałą.

Chlubne wyniki, osiągnięte przez niektóre Dozory Szkolne naszego powiatu, jak Komarów i Poturzyn, świadczą o tem, że praca taka jest możliwa; trzeba tylko chcieć i wytrwale pracować, trzeba umieć dokoła dobrej sprawy skupić wszystkie poważne czynniki danej miejscowości, prowadzić rzecz uczciwie i tak, żeby cała ludność widziała owoce tej pracy i korzyść dla swych dzieci.

SAMORZĄD POWIATOWY.

Z posiedzeń Wydziału Powiatowego.

Protokół Nr. 83

uchwał Wydziału Powiatowego, powziętych na posiedzeniu w dniu 4/VIII 1923 r. pod przewodnictwem p. Starosty Tadeusza Józefa Eytnera, przy udziale członków pp. Teodora Kulczyńskiego, Jana Mierzwy i Karola Kawki. Nieobecny z przyczyn usprawiedliwionych p. Włodzimierz Rulikowski. Nieobecni z przyczyn nieusprawiedliwionych pp. Kazimierz Denys i Władysław Michałkiewicz.

Posiedzenie rozpoczęto o godzinie 12 popł., skończono 2.40 popł.

I. Protokół.

Protokół Nr. 82 z dnia 20/7 r. b. przyjęto.

II. Poprawki do budżetu normalnego 1923 r.

W związku z budżetem na 1923 r., uchwalonym przez Sejmik w dniu 17 marca 1923 r. stosownie do reskryptu p. Wojewody Lubelskiego Nr. 1758/III z dnia 19 lipca 1923 r. uchwalono poprawki zgodnie z wnioskiem podanym w referacie przedstawić Sejmikowi do zatwierdzenia.

III. Dodatkowy budżet Sejmiku na rok 1923.

Budżet dodatkowy uchwalony został w dochodach ogółem na kwotę 2.910.977.601 mk. jak również i w wydatkach na tąż sumę preliminowany przez Biuro Wydziału Powiatowego z wnioskiem przychylnym i uchwalono przedstawić Sejmikowi do zatwierdzenia.

IV. Kosztorys, zestawiony przez Urząd Pocztowy w Lublinie, na budowę telefonów w powiecie na ogólną sumę marek 277.000.000 L: 1543 depeszy Urzędu Pocztowego w Lublinie.

Kosztorys na dokończenie budowy telefonów na sumę 277 miljonów akceptowano.

V. Zaciągnięcie pożyczki w Banku Komunalnym m.

W celu zaspokojenia braku gotówki bieżącej uchwalono wystąpić do Sejmiku z wnioskiem przychylnym o upoważnienie Wydziału Pow. do zaciągnięcia na realizację budżetu dodatkowego w Polskim Banku Komunalnym pożyczki krótkoterminowej do wysokości 300 miljonów marek, oraz drugiej takiejże pożyczki, którąby się ewentualnie dało uzyskać w sumie 400 miljonów marek.

VI. Rozpatrzenie ostatecznego projektu budowy gmachu Sejmiku.

Ostateczny projekt budowy gmachu Sejmiku, sporządzony przez inż. Kazimierza Prokulskiego, zatwierdzono.

VII. Wniosek sekretarza Sejmiku o 1) wypłacenie furmanom Sejmiku 20% dodatku Sejmikowego, oraz 10% zarezerwować dla tych furmanów, którzy mają więcej roboty i lepiej o konie dbają. Dodatek ten służyć będzie wzamian dyjet za podróże. Dodatek 30% rozciągnąć na służbę drogową oraz 2) wniosek o wypłacenie stróżowi za pilnowanie materjałów Sejmikowych 150 tysięcy marek miesięcznie, oraz 30% wypłacić p. Kolbe do pensji za m. VI i VII 1923 r.

Uchwalono zgodnie z wnioskiem Sekretarza Sejmiku.

VIII. Podwyższenie taksy za podwody.

Podniesiono taksę za podwody w następującej wysokości: Za przejazd podwodą parokonną w jednostronnej odległości do 10 klm po 1.200 mk. za jeden klm, licząc każdą stronę oddzielnie. Przy dalszej odległości po 1.000 mk. za 1 klm.

Za podwodę jednokonną w odległości do 10 klm po 1.000 mk. Przy dalszej odległości po 800 mk. za 1 klm, licząc każdą stronę oddzielnie. Taksa niniejsza obowiązuje od dnia 15 sierpnia 1923 r.

IX. Memorjał Wydziału Sejmiku Powiatowego w Łaskach do ustawy o finansach samorządowych.

Nowoprojektowana ustawa rzeczywiście hamuje rozpęd samorządu, a nawet jest niewystarczającą dla zaspokojenia wszystkich wydatków, do których ustawowo są Sejmiki zobowiązane, a więc drogi, szpitale, ochronki i t. p. Uchwalono poprzeć memorjał.

X. Opinja w sprawie zatwierdzenia Pawła Matuszaka na sołtysa wsi Majdan Krynicki.

Wniesioną przez Matuszaka rezygnację z sołtysa przyjęto.

XI. Rezygnacja Józefa Antoniewicza z sołtysa kol. Polanówka.

Rezygnacji Józefa Antoniewicza nie przyjęto.

XII. Zmiana nazw miejscowości o brzmieniu obcem na swojskie—pismo p. Wojewody L: 5664/II z 8 czerwca 1923 r.

Zatwierdzono następujące zmiany nazw: ze wsi Czerkasy na Władysławin, z Kryszyna na Krysinek, z Moratyna na Muratyn, ze wsi Podhajce na Fredrów, ze wsi Steniatyna na Kosztów, ze wsi Chodywańce na Chowańce, ze wsi Jurów na Domańszczyznę lub Domańskie, ze wsi Wierszczyca na wieś Leszków, ze wsi Korhynie na Kurhany, z kol. Ruszczyzna na kol. Lechów, ze wsi Dub na Dęby, z os. Carska Miłość na kol. Dęby Poduchowne, ze wsi Perespa na Poddębie, ze wsi Pańków na Piastów, ze wsi Łykoszyn na Łąkosin, ze wsi Posadów na Rokitno-Nowe, ze wsi Telatyn na Podstawie, z kol. Telatyn na kol. Krakusy lub Krakowiany, z fol. Kołoicha na kol. Czartowiec, z kol. Połozowska na kol. Grzymałówka, ze wsi Wakijów na Zamczyska; ze wsi Zubowice na wieś Żubrowice, ze wsi Maziły na Niemoczki, z os. Małki na os. Rzepicha, ze wsi i kol. Podhorce na Janina, z kol. Podhorce-Nowe Nowa Wieś i z przedmieścia Rabinówka na Jelitowo.

XIII. Dodatkowy budżet gminy Poturzyn na rok 1923.

Uchwalono zatwierdzić dodatkowy budżet gminy Poturzyn na kw. 17,269.163 m.

XIV. Dodatkowy budżet gminy Kotlice na 1923 rok.

Zatwierdzono dodatkowy budżet dla gminy Kotlice, do którego wstawiono kwotę 201.000 mk.-djety wójta i pisarza, uchwalone przez Radę Gminną, a uchylone przez zebranie Gminne.

XV. Dodatkowy budżet szkolny dla gminy Tarnawatka na rok 1923.

Zatwierdzono dodatkowy budżet szkolny dla gminy Tarnawatka na kwotę 13,195.000 mk.

XVI. Dodatkowy budżet gminy Tarnawatka na rok 1923.

Zgodnie z wnioskiem Insp. Sam. Gmin. uchwalono:

1) Pensję Wójta 4 miljony marek jako wydatek obowiązkowy wstawić do budżetu.

2) Djety radnych zostały uchwalone na rok bieżący przy rozpatrywaniu budżetu głównego na rok bieżący, a obecnie wobec spadku waluty zostały tylko podwyższone z dniem 1/VII r. b. do 10.000 mk., wobec tego uchwaloną przez Radę Gminną na ten cel sumę należałoby przyjąć i wstawić do budżetu do wyliczenia.

3) Ekwiwalent mieszkaniowy dla pomocnika z braku mieszkania został przyznany na rok bieżący przy uchwalaniu budżetu gminnego, wobec jednak spadku marki wówczas przyznana suma okazała się niewystarczającą 60.000 mk. a podniesiona tylko do 100.000 mk. do końca roku wobec braku mieszkania gminnego stanowi wydatek konieczny, a więc wstawić do budżetu.

4) Remont lokalu dla urzędu gminnego i posterunku ze względu, że suma ta ma być użytą na poprawienie dachu na dom, w którym mieści się posterunek policji, wybielenie posterunku i urzędu gminnego i poprawienie pieców, uważać więc należy uchwalony przez Radę Gminną wydatek 1 miljon marek za konieczny, wobec tego wstawić do budżetu do dyspozycji Rady Gminnej, nie wydatkować do czasu ponownego rozważenia przez Zebranie Gminne, złożony przez Zarząd majątku Tarnawatka do Urzędu Gminnego z dnia 28 lipca r. b. (Nr. Dz. 3125). Pozycję na budowę domu zgodnie z uchwałą Zebrania Gminnego kwotę 70,000.000 mk. skreślono.

XVII. Wybór komisji rewizyjnej w gm. Łaszczów.

Treść uchwały: Uzupełniające wybory Ignacego Płoskiewicza na członka Gminnej komisji rewizyjnej zatwierdzono.

XVIII. Dodatkowe budżety szkolne za rok 1923 gmin: Poturzyn, Pasieki, Rachanie, Majdan górny i Komarów.

Treść uchwały: Uchwalono dodatkowe budżety szkolne gmin: Poturzyn, Pasieki, Rachanie, Majdan Górny i Komarów zwrócić Radzie Szkolnej Powiatowej do uzupełnienia.

XIX. Wydatki budżetowe.

Treść uchwały: Zatwierdzono następujące wydatki: Z tyt. III. § 13. Prowadzenie Klinkierni przerozchodowano 13,420.726 mk. z tyt. III. § 9. Prowadzenie Gosp. Szkoły Rolniczej w Jarczowie wydatkowano 1,825.352 mk. z tyt V. § 29. Subsydjum dla akuszerek 1,637.024 mk. Tyt. V. § 34. Utrzymanie Ochronki 10,000.000 mk. z tyt. V. § 26. Utrzymanie szpitala—23.400.000 mk. Tyt. I. § 2: Djety i koszty podróży—350 852 mk. wydatki z ubiegłego budżetu 3,467.348 mk. Tyt. L V. § 15 Subsydjum dla Rady Szk. Pow. 4,195.903 mk. Tyt. II. § 4. Budowa i remont dróg 26,748.807 mk. z tyt. III. § 10. Utrzymanie instruktora Kółek Rolniczych przerozchodowano 195.576 mk. z tyt. IV. § 44. Na dalszą budowę domu Sejmikowego przerozchodowano 17,079.800 mk. z tyt. III. § 12. Prowadzenie Tkalni 10,565.284 mk. z tyt. I. § 3. Wydatki rzeczowe 3,360.350 mk. z tyt. V. § 27. Utrzymanie szpitalika dla dzieci 22,456.000 mk. Tyt. V. § 23. Subsydjum na założenie łaźni 188.500 mk. i z tyt. VIII. § 41. Na klęski elementarne wyd. 500.000 mk.

Sekretarz Wydziału:
B. Zwierzchowski w. r.

Przewodniczący Wydziału:
Starosta
J. J. Eytner w. r.

Protokułował: *L. Wójcicki* w. r.

Z posiedzeń Sejmiku Powiatowego

Protokół Nr. 19

uchwał Sejmiku Powiatowego, powziętych na posiedzeniu w dniu 5/VIII 1923 r. pod przewodnictwem p. Starosty Tadeusza Józefa Eytnera, przy udziale członków pp. Piotra Kościa, Wojciecha Matuszaka, Pawła Bubajczuka, Andrzeja Maryńczaka, Jana Mierzwy, Jana Sochajko, Ludwika Piwowarczyka, Jana Presza, Józefa Szalusia, Władysława Michałkiewicza, Jana Sochana, Karola Kawki, Grzegorza Sosnowca, Józefa Jasińskiego, Antoniego Wajdy, Ludwika Kobierzyckiego, Teodora Kuczyńskiego i Zdzisława Widelskiego.

Nieobecni z przyczyn usprawiedliwionych: p. Włodzimierz Rulikowski i p. Felicjan Miller.

Nieobecni z przyczyn nieusprawiedliwionych: pp. Stanisław Węgrzyn, Czop Ignacy, Kazimierz Denys, Michał Kozyra i Aleksander Szeptycki.

Posiedzenie rozpoczęto o godzinie 2 popł., skończono o 5 popołudniu.

Przybyli na posiedzenie, oprócz członków Sejmiku, w charakterze referentów Inspektor Samorządu gminnego p. Wiktor Zarębski, Referent podatkowy p. Aleksander Tumakow, Inżynier Drogowy p. Piotr Bellert, Instruktor Kółek Rolniczych p. Jan Polkowski, Inspektor Szkolny powiatu Tomaszowskiego p. Józef Mucha, Sekretarz Sejmiku p. Benedykt Zwierzchowski i protokulant p. Leonard Wójcicki.

Przewodniczący Sejmiku otworzył posiedzenie o godzinie 2 popołudniu i stwierdzając obecność 18-tu członków Sejmiku na ogólną liczbę 26, uznał posiedzenie za prawomocne i zdolne do powzięcia uchwał, wymagających kwalifikowanej większości głosów.

Następnie Przewodniczący Sejmiku zaproponował następujący porządek dzienny:

1) Odczytanie protokółu z poprzedniego posiedzenia.
2) Poprawki ubiegłego budżetu.
3) Budżet dodatkowy na rok 1923.
4) Wybór delegatów do komisji likwidacyjnej przejęcia z powiatu Biłgorajskiego do powiatu Tomaszowskiego gminy Majdan Sopocki.
5) Wolne wnioski.

Powyższy porządek dzienny został przez zebranych jednomyślnie przyjęty.

I) Odczytanie protokółu z poprzedniego posiedzenia.

Odczytany przez protokólanta Leonarda Wójcickiego protokół Nr. 18 posiedzenia Sejmiku z dnia 5/IV 1923 roku został przez Sejmik przyjęty bez poprawek.

II) Poprawki ubiegłego budżetu.

Stosownie do pisma p. Wojewody L: 1758 z 19 lipca akceptowano wszystkie poprawki w związku z budżetem na 1923 r., uchwalonym przez Sejmik w dniu 17 marca 1923 r., a mianowicie:

1) Proponowane przez Urząd Wojewódzki założenie ambulatorjum weterynaryjnego, wobec braków funduszów odłożyć do roku następnego.
2) Umieścić w budżecie arytmetycznie przypuszczalne operacje Centrali Handlowej.
3) § 16 budżetu na kursa samorządowe przenieść do tyt. VI budżetu.
4) W § 41 sumę marek 10,000.000 pozostawić do dyspozycji Wydziału Powiatowego.
5) W tyt. IX pomieścić pozycję 100 miljonów mk, otrzymaną z Banku Komunalnego oraz 6,772.000 procentu.
6) W dziale C. tak dochodów jak i wydatków umieścić zwrot gminom części podatku od alkoholu w sumie 2,400.000 mk. i podatku stemplowego 10,000.000 mk.

W DOCHODACH:

7) Tytuł „Zwroty“ przenieść do tyt. VI.
8) W tyt. IV umieścić pozycję dochodową z tyt. opłat kancelaryjnych 1,000.000 mk.
9) W końcu w dziale A. umieścić nowy podatek tyt. opłat dodatku do monopolowej ceny soli i preliminować 100.000 mk.
10) Wreszcie na pokrycie różnicy w dziale wydatków od dochodów w sumie 6,722.000 mk. podnieść dochód ze składki gruntowej o 6,722.000 mk.

III. Uzupełniający budżet Sejmiku na rok 1923.

Przewodniczący Sejmiku, otwierając dyskusję nad uzupełniającym budżetem Sejmiku Tomaszowskiego na rok 1923, wyjaśnił, że budżet powyższy był rozpatrzony i przyjęty przez Wydział Powiatowy na posiedzeniu w dniu 4 sierpnia r. b. Wydatki projektowane wynoszą ogółem 2,910.977.601 mk. i na takąż sumę zaprojektowane są dochody.

Po udzieleniu przez Przewodniczącego wyjaśnienia, Sejmik przystąpił do rozpatrzenia poszczególnych tytułów dodatkowego budżetu Sejmiku Tomaszowskiego na rok 1923.

Tyt. I. Koszty Administracji przyjęto 17 głosami przy 1 wstrzymującym się na 18 obecnych w sumie 300 miljonów marek.

Tyt. II. Komunikacja: przyjęto 16 głosami przy 2 wstrzymujących się na 18 obecnych, pozycję na budowę drogi w powiecie w sumie 743,866.000 mk.

W dyskusji nad pozycją „budowa telefonów“ wniósł poprawkę członek Sejmiku p. Szaluś o powiększenie pozycji z 350,000.000 mk. na 400,000.000 mk. z tem, aby połączyć i gminę Kotlice, o ile będzie pokrycie na przeprowadzenie linji telefonicznej. Poprawkę p. Szalusia odrzucono 14 glosami, 4 glosy padły za poprawką.

Tyt. IV. Szkolnictwo i oświata: Rozpatrywany przez Wydział Powiatowy, przedstawiony przez Radę Szkolną Powiatową budżet w wysokości 52,500.000 mk. został skreślony do kwoty 30,000.000 mk. na pensj referentaę Rady Szkolnej Powiatowej, oraz koszty podróży zamiejscowych członków Rady Szkolnej Powiatowej. Wniósł poprawkę członek Sejmiku p. Ludwik Kobierzycki do pozycji na szkolnictwo o powiększenie o 52,500.000 mk. budżetu Rady Szkolnej Powiatowej, uchwalonego przez Wydział Powiatowy. Poprawkę p. L. Kobierzyckiego przyjęto 12 głosami przeciw 4 przy 2 wstrzymujących się od głosowania i cały budżet powiększono do 82,500.000 mk.

Tyt. V. Zdrowotność i szpitalnictwo: Budżet Szpitala przyjęto wszystkiemi 18 głosami obecnych w kwocie 268 miljonów marek. Budżet Ochronki przyjęto wszystkiemi 18 głosami obecnych na kwotę 49,480.000 mk.

Tyt. VII. Bezpieczeństwo Publiczne. § 49. Na pokrycie kosztów utrzymania Policji (nakaz p. Wojewody Nr. 3918/III z 7/III r. b. i Nr. 1758/III z 19/VII p. 7) przyjęto wszystkiemi 18 głosami obecnych pozycję na sumę 103,465.300 mk.

Tyt. VIII. Wydatki nieprzewidziane. § 42. Do dyspozycji Wydziału Powiatowego i na budowę pomnika T. Kościuszki wstawioną pozycję 15,000.000 mk. przyjęto wszystkiemi 18 głosami obecnych.

Tyt. IX. Wydatki nadzwyczajne inwestycyjne: § 44. Dokończenie budowy Domu Sejmikowego wstawioną sumę 350 miljonów mk. przyjęto wszystkiemi 18 głosami obecnych.

Tyt. III. Rolnictwo i Przemysł. § 10. Utrzymanie instruktora Kółek Rolniczych wstawioną pozycję 35 miljonów mk. przyjęto wszystkiemi 18 głosami obecnych. § 11. Prowadzenie Klinkierni na Budach wstawioną pozycję 341 miljonów mk. przyjęto 17 głosami obecnych przy 1 wstrzymującym się od głosowania na 18 obecnych w dochodach i rozchodach.

IV. Dochody.

Dział „A" Tyt. VI. Dochód z własnych przedsiębiorstw. § 2. Dochód z Klinkierni 341 miljonów mk. przyjęto wszystkiemi 18 głosami obecnych.

O p ł a t y:

§ 9. Składka od adjacentów na utrzymanie dróg kołowych wszystkiemi 18 głosami obecnych kwotę 743,866.000 mk. przyjęto i uchwalono specjalną składkę inwestycyjną na budowę dróg w wysokości od gruntów łąk 6.000 mk., inne klasy odpowiednio do klasyfikacji państwowego podatku gruntowego, grunty zajęte pod zakłady przemysłowe opłacają 100 krotnie więcej, oraz od budynków w wysokości dziesięciokrotnej składki ubezpieczenia ogniowego. Przyjęto jednocześnie zatwierdzenie odnośnego statutu.

Tyt. V. Dodatki do podatków państwowych § 11, 12 i 10 przyjęto 18 głosami obecnych podnieść 100% od gruntu i innych zgodnie z ustawą.

Tyt. VI. Podatki samodzielne § 20 i 21. Przyjęto 18 głosami obecnych w sumie 668 miljonów mk wobec bezpłatnego leczenia chorych w szpitalu powiatowym, konieczności przeprowadzenia remontów, uzupełnienia brakującego niezbędnego inwentarza wyznaczyć specjalną składkę inwestycyjną na doprowadzenie szpitala do koniecznego stanu używalności oraz utrzymanie szpitala w wymiarze po 60.000 mk. I kat., po 40.000 mk. II kat, po 20.000 mk. III kat, po 8.000 mk. IV kat., po 2.000 mk. V kat. Przyczem wartość majątku i dochodów dla poszególnych kategoryj podnosi się dla kategorji I—10 miljonów mk. przy dochodzie rocznym 200 miljonów mk.. dla kat. II wartość majątku od 2 do 10 miljonów i roczny dochód od 1,600.000 mk. do 6 miljonów, dla kat. III wartość majątku od 4 do 6 miljonów mk. i dochód roczny od miljona do 1,600.000 mk.—dla kat. IV wartość majątku poniżej 4 miljonów mk. Składkę powyższą pobierać zgodnie z już zatwierdzonym statutem. Przyjęto wszystkiemi 18 głosami obecnych.

Tyt. VI. „ZWROTY“. Zwrot od gmin kosztów utrzymania Policji w sumie 103,465.301 mk przyjęto wszystkiemi 18 głosami obecnych.

Tyt. IX. Sumy przechodnie. Zwrot od gmin kosztów najmu lokalów na Sądy Pokoju, kwotę 5 miljonów mk. przyjęto wszystkiemi 18 głosami obecnych. Uchwalono również pobrać jako dodatek do państwowego podatku dochodowego 100% na rzecz samorządów gminnych, powiatowych i wojewódzkich.

Uchwalono wszystkiemi 18 głosami obecnych pobrać jako dodatek do państwowego podatku podymnego 100% dodatku na rzecz samorządów gminnego, powiatowego i wojewódzkiego.

Uchwalono wszystkiemi 18 głosami obecnych pobrać jako dodatek do państwowego podatku od obrotu 5% na rzecz samorządu.

V. Składka gruntowa.

Wobec niezbędnej konieczności wykończenia jeszcze w roku bieżącym Domu Sejmikowego pobrać specjalną składkę inwestycyjną na ten cel z morga w wysokości dla I kl. 4.000 mk., dla II kl. 1.750 mk., dla III kl. 2.250 mk., dla IV kl. 500 marek.

Gruntów włościańskich: I i II kl. 1.750 mk., III kl. 5.500 mk., IV kl. 2.250 mk., V kl. 2 500 mk, gruntów dworskich zgodnie z zatwierdzonym przez Władzę Nadzorczą statutem. Przyjęto wszystkiemi 18 głosami obecnych.

VI. Wybór Komisji likwidacyjnej w sprawie przejęcia z pow. Biłgorajskiego gminy Majdan Sopocki do pow. Tomaszowskiego.

Wybrano przez aklamację p. Teodora Kulczyńskiego i p. Władysława Michałkiewicza, członków Wydziału Powiatowego, do przejęcia majątku gminy Majdan Sopocki.

VII. Wniosek p. Mierzwy i członków Sejmiku w sprawie odbywania kary aresztu przez Wójtów i Sołtysów.

Uchwalono przesłać sprawę do Starostwa z tem, aby odbywanie przez Wójtów i Sołtysów kary aresztu odbywało się w osobnych celach.

VIII. Złożenie rezygnacji z członka Komisji podatku dochodowego przez Jana Mierzwę.

Na miejsce Jana Mierzwy na członka do Komisji podatku dochodowego delegowano p. Grzegorza Sosnowca

IX. Statut podatku na akcję przeciwpożarową w powiecie Tomaszowskim. Pismo p. Wojewody L: 1819/III z 31/III 1923 roku.

Wszystkiemi 18 głosami obecnych uchwalono przyjąć statut składki ogniowej, zgodnie z wzorowym statutem na 1923 r., zatwierdzonym reskryptem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 19/III 1923 r. Nr. S. Z. 2110.

Sekretarz Sejmiku:
B. Zwierzchowski w. r.

Przewodniczący Wydziału:
Starosta:
J. J. Gytner w. r.

Protokółował: L. Wójcicki w. r.

Z posiedzeń Rady Szkolnej Powiatowej.

Wydział Wykonawczy R. S. P. odbył posiedzenia w dniach 23-go i 30-go czerwca, oraz 28 go lipca, 4-go, 11-go i 18-go sierpnia b. r. Według protokółów № 45, 46, 47, 48, 49 i 50 załatwiono wszystkie sprawy bieżące (protokół czynności wykazuje 826 spraw załatwionych), wypłacono na budowę i potrzeby szkół w powiecie ogółem 476,500 417 mk, zakupiono podręczniki szkolne dla najbiedniejszej dziatwy. Zatwierdzono wybór Ks. Ignacego Mickiewicza na członku Dozoru Szkolnego w Majdanie Sopockim.

DZIAŁ ROLNICTWA.

Kilka luźnych uwag w sprawie obciążenia podatkowego rolnictwa.

Preliminarz budżetowy Polski na r. 1923 przewiduje w 20 pozycjach głównych 2,246.743.000 złotych rozchodów. Od sumy tej należy potrącić rozchody ministerstw kolejowego i pocztowego, które jako przedsiębiorstwa transportowe nie należą do administracji państwowej w ścisłem tego słowa znaczeniu i dodać tylko łączny deficyt obydwóch tych ministerstw wynoszący 182,965 000 złotych. Tak poprawiony budżet redukuje się do 1.791.866.000 złotych Jesto to suma, którą ludność musi pokryć podatkami. 1,791.866 000 złotych równa się 1,451.411 000 markom złotym względnie 64 biljonom marek papierowych podług kursu z dnia 28 lipca 1923 r. Cyfra ta przewyższa 110 razy kwotę emitowanych banknotów na 1 stycznia 1923 r., a 23 razy kwotę wypuszczonych banknotów na 1 lipca 1923 r. Budżet rozchodowy obliczony w markach złotych dosięga 39% całego dochodu narodowego wynoszącego według obliczeń 3,735.000.000 mk. złotych. Profesor Krzyżanowski twierdzi w swojej nauce o skarbowości, że w podatkach można zabrać płatnikom od 22—33% dochodu, ale nie więcej, bo wtedy szerokie warstwy ludności tracą zdolność do kapitalizowania, nowe inwestycje stają się niemożliwe, postęp gospodarczy ustaje, a płatnik podatków traci swoją dotychczasową zdolność podatkową. Z powyższego wynika, że jest fizycznem niepodobieństwem ściągnięcie z narodu powyższej kwoty w postaci podatków. Nie ukrywa tego preliminarz i przewiduje na r. b deficyt w sumie 575.000.000 mk. złotych równych 25 biljonom papierowych Na pokrycie tego deficytu trzebaby wydrukować tyle marek, że zachodzi wątpliwość, czy środki techniczne naszych zakładów graficznych byłyby w stanie wykonać tak kolosalną ilość. Wobec tego wszystkiego musimy się zabrać do oszczędności w wydatkach Rząd dawno to już zrozumiał i na komisarza oszczędnościowego wyznaczył jednego z najdzielniejszych wojewodów, jakiego Polska posiada, Wojewodę Lubelskiego, Pana Moskalewskiego.

Dotychczas panowało ciągle złudzenie, że wszystkiemu złemu może zaradzić przyciskanie śruby podatkowej. Sfery decydujące za poprzednich gabinetów przeceniały naszą siłę podatkową i nasz stan zamożności. W r. 1913 niemiecki dochód narodowy wynosił do 43 miljardów, z tego 63% pochłonęła produkcja, 19% zostało zaoszczę-

dzonych, 16% zostało zużyte na wydatki publiczne, państwowe i komunalne. Polska jest pod tym względem w innem położeniu. Prof. St. Grabski w swej książce p. t. „Uwagi o bieżącej historycznej chwili Polski" (Warszawa 1923 r. str. 141) powiada: „Wówczas (przed rozbiorami), jak i dziś, brak przemysłu czynił Polskę zbyt słabą dla udźwignięcia finansowego ciężaru „nowoczesnej" armji i „nowoczesnej" administracji państwowej".

Z tego wynika jeden ważny wniosek—by podołać obowiązkom, jakie na nas nakłada byt niepodległy, obok daleko idących oszczędności, musimy pomyśleć o zwiększeniu zdolności podatkowej kraju, t. j. o uprzemysłowieniu go i roztoczeniu atmosfery, sprzyjającej produkcji i intensyfikacji produkcji. Wszystko, co wzmożonej produkcji przeszkadza, musi ustąpić temu zagadnieniu głównemu, które może rozstrzygać o naszem być albo nie być. Wobec takiej sytuacji staje się zrozumiałem hasło patrjotów, „że kto mógł bez szemrania płacić zaborcom, może tembardziej to samo zapłacić swojemu Skarbowi". Według jednak ustawy o podatku gruntowym chłopi, którzy w 1910 roku płacili zaborcom średnio 8 kg. z morga. teraz płacić będą od 3,9 do 5,4 kilograma. Dwory będą płacić daleko więcej. Na degresji Skarb Państwa traci 67,160.147.608 mk., na progresji zyskuje 42,798.145.268 mk., czyli czysta strata Państwa z powodu oparcia podatków na degresji i progresji wynosi 24,362.002.340 mk. Z tego widzimy, że ciężar utrzymania Państwa w większej części spoczywa na barkach większej własności. Degresja w podatkach, na których Skarb tyle traci, ma jednak swoje uzasadnienie we względach natury socjalnej. Senator Dr. Józef Buzek w artykule p. t. „Ocena polityczna nowej ustawy o podatku gruntowym", pomieszczonym w organie Pana Prezydenta Witosa, w „Piaście" z 24 czerwca 1923 r. powiada, co następuje:

„Nakoniec należy nam zaznaczyć z naciskiem, iż podatek gruntowy został dla wielkiej własności bardzo znacznie ponad normę przedwojenną powiększony, i tak będzie magnat płacił z hektara podatku gruntowego na kresach wschodnich 90.000 razy więcej niż przed wojną, w b. dzielnicy pruskiej 40.000, w Królestwie 28.000, w Małopolsce i na Śląsku Cieszyńskim zaś 21.082 razy więcej. Obszarnicy, posiadający dobra średnich rozmiarów, będą płacili z hektara przeciętnie: na kresach wschodnich 63.000 razy więcej, w b. dzielnicy pruskiej 28.000, w Królestwie 19.600, w b. dzielnicy austrjackiej 14,757 razy więcej. A przecież ceny żyta wzrosły i dla wielkiej własności tylko 7.580 razy w b. dzielnicy pruskiej, 8.500 w b. dzielnicy austrjackiej, a 10.721 razy w b. dzielnicy rosyjskiej! Jeżeli oprócz tego zważymy, iż wielka własność będzie oprócz podatku gruntowego opłacała także podatek dochodowy, to okaże się, iż obciążenie wielkiej własności podatkami państwowemi będzie znacznie większe, niż przed wojną".

Z tego faktu, że najsilniejszym filarem, na którym opiera się Państwo i który podpiera Państwo jest wielka własność, wynikają daleko idące konsekwencje, które z czasem będą musiały się ujawnić. Dalej w wyżej cytowanym artykule taką uwagę czyni senator Buzek: „Położenie poszczególnych warstw rolniczych wskutek wojny bardzo znacznie się zmieniło. Przedewszystkiem nie ulega wątpliwości, iż położenie ludności małorolnej, która ze swojego gruntu wyżyć nie może, jest naogół gorsze niż było przed wojną. Przed wojną emigrował niemal miljon ludności małorolnej corocznie za

zarobkiem do Prus i do innych krajów europejskich, a nawet do Ameryki. Obecnie tej możliwości emigracji niemal że niema, co musiało pogorszyć położenie ludności małorolnej. Z tego wynika iż sprawiedliwość nakazuje, by małorolni opłacali z hektara roli w złocie mniej podatku, aniżeli przed wojną".

Według danych Ministerjum Skarbu wysokość majątku narodowego Rzeczypospolitej wynosi 88,41 miljardów złotych polskich. Z tego wypada na b. zabor austrjacki 18 miljardów złotych, na b. Królestwo Kongresowe 42,64 miljardy, na Kresy Wschodnie 5,27 miljardów, na b zabór pruski 22,5 miljardów złotych. W zestawieniu z majątkiem narodowym państw przedwojennych (1913) majątek narodowy Polski wynosi więcej, niż majątek narodowy przedwojennej Austrji.

Według miesięcznika „The royal statistical society" z 1919 r. wysokość poszczególnych majątków narodowych państw przedwojennych wynosiła w miljonach franków złotych:

1) Stany Zjednoczone .	1,059.299	5) Francja . . .	302.657
2) Argentyna . .	60 551	6) Niemcy . . .	417.414
3) Austrja . .	38.589	7) Włochy . . .	112.992
4) Anglja . .	365.710	8) Polska w granicach obecnych	88.410

Wartość zaś majątku narodowego na głowę ludności obliczona we frankach złotych wynosi:

1) W Stanach Zjednoczonych	14.694	6) W Niemczech . .	6.154
2) W Argentynie . .	8.975	7) W Włoszech . .	3.228
3) W Austrji . .	8 020	8) W Rosji . .	2.144
4) W Anglji . .	8.020	9) W Polsce w granicach obecnych	3.250
5) W Francji . . .	7.642		

Wydatki państwowe w ostatnich latach przed wojną wynosiły w rozmaitych państwach następujące kwoty obliczone w miljonach mk. złotych:

1) Japonji . .	1.183	7) Włoch . . .	2.027
2) Rosji bez kolei i poczt .	3.258	8) Rumunji . .	405
3) Bułgarji . .	139	9) Szwajcarji z kantonami .	241
4) Danji . .	131	10) Polski bez koleji i poczt. w r. 1923	1.451
5) Hiszpanji . .	909	11) Polski z kolejami i pocztą w r.1923	1.820
6) Norwegji . .	136		

Po przeliczeniu na głowę ludności to daje:

1) W Japonji . .	17	7) We Włoszech . .	58
2) „ Rosji bez kolei i poczt .	19	8) W Rumunji . .	58
3) „ Bułgarji . .	32	9) „ Szwajcarji . .	63
4) „ Danji . .	45	10) „ Polsce bez koleji i poczt w r. 1923	54
5) „ Hiszpanji . .	44	11) „ Polsce z kolejami i pocztą w r. 1922	67
6) „ Norwegji . .	57		

Cyfry te są tak wymowne, że wszelka ich interpretacja staje się zbyteczną.

Dla zilustrowania, jakie stanowisko zajmował podatek gruntowy w stosunku do innych podatków i jakie było obciążenie jednego mieszkańca podatkiem gruntowym w stosunku do obciążenia jednego mieszkańca innemi podatkami, przytaczam poniżej dane wyjęte z Tablic statystycznych Rocznik Polski „Ignacego Weinfelda" wydanie drugie Warszawa 1922 r. str. 129. tabl. 179.

TABL. 179.

B. Królestwo Polskie i Małopolska. **Podatki bezpośrednie i opłaty skarbowe (1912—1921)**

RODZAJ WPŁYWU	1912	1919	1920	1921	1921 kwartał I	1921 kwartał II	1921 kwartał III	1921 kwartał IV	1912	1919	1920	1921
	w miljonach marek								Obciążenie w markach na jednego mieszkańca			
Ogółem	166,8	391,6	1535,4	17445,5	1,316,0	2438,3	4933,5	8757,6	8,1	20,9	82,2	933,6
Podatki bezpośrednie . . .	92,1	241,4	763,2	10543,7	670,6	1385,3	2834,4	5653,4	4,5	12,9	40,8	564,3
Dochodowy	5,7	14,0	37,2	2893,7	43,5	168,9	325,0	2356,3	0,3	0,7	2,0	154,9
Gruntowy	19,3	27,5	43,3	3720,5	116,0	129,3	942,8	1532,3	0,9	1,5	2,3	145,6
Od budynków	28,6	23,1	43,5	665,7	30,4	34,3	243,7	357,3	1,4	1,2	2,4	35,6
Od przemysłu i handlu . .	31,4	44,5	262,6	2021,2	283,1	697,8	649,8	390,6	1,6	2,4	14,1	108,2
Od kapitałów i rent	4,8	18,9	30,0	158,2	15,1	22,7	55,3	65,1	0,2	1,0	1,6	8,4
Mieszkaniowy	2,2	2,9	2,2	1,4	0,6	0,6	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1
Od skrzynek depozytowych .	—	—	0,0	1,3	0,7	0,1	0,4	0,0	—	—	0,0	0,1
Majątkowy	—	8,9	39,7	153,4	18,0	23,4	59,0	53,0	—	0,5	2,1	8,2
Jednorazowa danina z 1919 r.	—	86,1	99,1	143,4	17,6	20,2	22,8	82,9	—	4,6	5,3	7,7
Od zysków wojennych . . .	—	15,4	205,4	1784,9	145,7	288,1	535,4	815,7	—	0,8	10,9	95,5
Podatki od obrotu i opłaty .	72,0	144,9	745,3	6364,9	633,1	1011,8	2019,6	2700,3	3,5	7,7	40,0	340,6
Grzywny, kary i odsetki . .	2,7	5,3	26,9	536,9	12,3	41,2	79,5	403,9	0,1	0,3	1,4	28,7

UWAGI: Podatek dochodowy 1912, 1919 i 1920, tylko w Małopolsce, jednorazowa danina z r. 1919 tylko w b. Królestwie Polskiem. Podatek gruntowy 1912 r. w b. Królestwie Polskiem razem z dodatkami do podatków gruntowego i podymnego na utrzymanie sądów gminnych.

Wpływy podatków bezpośrednich i opłat skarbowych w b. Królestwie Polskiem w r. 1912 przerachowano na marki po kursie parytetowym t. j. 100 rb.—216 mk., w Małopolsce 100 Koron—85,06 mk.

Wpływy podatków od obrotu i opłat skarbowych oraz związanych z niemi grzywnami, karami i odsetkami przyjęto z r. 1913 zamiast z r. 1912. Przyjęta liczba ludności b. Królestwa Polskiego i Małopolski w roku 1912 : 20,492.975 w r. 1919—1921 : 18,685 616. Cyfry obejmują obciążenie wyłącznie na rzecz Państwa, a nie na rzecz innych związków prawno-publicznych.

Dla porównania przytaczam poniżej podatkowy przegląd międzynarodowy, wyjęty z wyżej wymienionego Rocznika Weinfelda str. 133. tabl. 183.

Przegląd międzynarodowy. **Daniny i długi państwowe (1923—1922)**

PAŃSTWA	Okres budżetowy	Waluta	DANINY (w miljonach): Ogółem	DANINY: Podatki bezpośrednie, podatki od obrotu i opłaty.	DANINY: Cło, podatki konsumpcyjne i monopole.	Obciążenie na 1 mieszkańca (W walucie danego Państwa): Ogółem	Obciążenie: Podatki bezpośrednie i opłaty	Obciążenie: Podatki pośrednie, cła i monopole	Obciążenie: W dolarach	Długi Państwowe – Stan długu w walucie danego państwa: na dzień	Stan długu: W miljonach	Na jednego mieszkańca: W walucie danego Państwa	Na jednego mieszkańca: W dolarach
Anglja	1913/14	L.	163,0	87,8	75,2	3,6	1,9	1,7	17,5	31/III 1914	706,0	15,6	75,8
	1919/20		1000,9	717,5	283,3	21,2	15,2	6,8	86,7	31/III 1921	7634,1	168,2	633,0
	1920/21		1031,7	697,9	333,8	21,9	14,8	7,1	87,0	24/XII 1921	7805,0	171,9	686,8
	1921/22		—	—	—	18,2	11,3	9,6	—	31/III 1922	7708,0	169,8	743,7
Stany Zjed.	1913/14	Dol.	672,4	—	—	7,3	—	—	7,3	30/VI 1913	1028,0	11,0	11,0
	1919/20		5722,7	—	—	54,2	—	—	54,2	—	—	—	—
	1920/21		5050,0	—	—	47,8	—	—	47,8	30/VI 1920	24297,9	229,9	229,9
Francja	1913	Fr.	3939,0	1789,1	2149,9	99,5	48,2	54,3	19,2	31/XII 1913	33637,0	847,4	163,9
	1920		15269,8	9698,7	5571,1	368,2	233,9	134,3	25,5	30/IX 1920	285833,0	6891,6	465,3
	1921		—	—	—	—	—	—	—	31/V 1921	301510,1	7991,6	615,3
Włochy	1913/14	Lir.	2054,6	879,0	1175,6	59,3	25,4	33,9	11,4	31/XII 1913	15281,1	440,7	85,1
	1920/21		4572,5	1847,7	2725,8	126,7	51,2	75,5	5,6	30/VI 1920	72574,3	2010,4	118,6
Japonja	1913/14	Jen.	400,3	185,7	214,6	7,5	3,5	4,0	3,7	31/XII 1913	2719,4	51,0	25,4
	1920/21		769,5	448,6	320,9	13,8	8,0	5,8	6,8	31/VI 1920	3115,0	55,7	27,3
Niemcy	1913/14	Mk.	2326,0	743,5	1583,4	35,8	11,4	24,4	8,5	31/III 1914	5158,0	79,4	18,9
	1920/21		46102,1	33155,9	12946,2	781,9	562,3	219,6	14,5	31/XII 1920	255644,0	4266,4	58,0
	1921/22		33143,6	25638,8	7504,8	1124,3	869,7	254,6	14,5	31/III 1922	337962,8	5777,1	20,8
Rumunja	1913/14	Lej.	293,9	87,7	206,1	42,2	12,6	29,6	8,1	—	—	—	—
	1920/21		3972,1	1036,2	2935,9	228,4	59,5	168,9	3,9	31/III 1921	20311,3	1167,8	17,8
Polska	1912	Mk.	565,2	166,8	398,4	27,5	8,1	19,4	6,0	—	—	—	—
	1920		4722,2	1535,4	3186,8	252,7	82,2	170,5	1,0	31/XII 1920	—	—	11,3
	1921		59720,6	17445,5	42275,2	196,0	933,6	2262,4	14,0	31/XII 1921	—	—	13,3

U W A G A: Daniny według zamknięć rachunkowych z wyjątkiem Stanów Zjednoczonych. Włoch i Rumunji, które za rok 1920/21 zestawiono według preliminarzy budżetowych.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Włodzimierz Rulikowski

Poturzyn.

Zmiana nazw miejscowości.

Wydział Powiatowy na posiedzeniu w dniu 4 sierpnia 1923 r. zaprojektował zmianę nazw miejscowości, położonych w powiecie Tomaszowskim, a mianowicie: wieś Czerkasy na W ł a d y s ł a w i n, Kryszyn na K r y s i n e k, Moratyn na M u r a t y n, Podhajce na F r e d r ó w, Steniatyn na K o s z t ó w, Chodywańce na C h o w a ń c e, Jurów na D o m a ń s z c z y z n a lub Domańskie, Wierszczyca na L e s z k ó w, Korhynie na K u r h a n y, kol. Ruszczyzna na L e c h ó w, wieś Dub na D ę b y, os. Carska Miłość na kol. D ę b y-p o d u c h o w n e, wieś Perespa na P o d d ą b i e, Pańków na P i a s t ó w, Łykoszyn na Ł ą k o s i n, Posadów na R o k i t n o-N o w e, Telatyn na F r a n u s i n, kol. Telatyn na K r a k u s y lub Krakowiany, fol. Kołoicha na kol. C z a r t o w i e c lub Ludwikówka, kol. Połozowska na G r z y m a ł ó w k a, wieś Wakijów na Z a m c z y s k o, Zubowice na Ż u b r o w i c e, Maziły na N i e m o c z k i, osada Małki na R z e p i c h a, wieś i kolonja Podhorce na J a n i n a, kolonja Podhorce Nowe na N o w a W i e ś i przedmieście miasta Tomaszowa Rabinówka na J e l i t o w o.

W. Zarębski

KORESPONDENCJE.

Rachanie. Dzięki staraniom kierownika kursu dla Sekretarzy Gminnych, naczelnika Wydziału Samorządowego Województwa Lubelskiego p. O s i e c k i e g o oraz prelegenta kursu Inspektora Rol. Wyr. Ubezp. Wzajemnych oddziału Lubelskiego p. K w i a t k o w s k i e g o, dla słuchaczów kursu zostały urządzone w dniu 31 lipca. 1923 roku o godz. 6-tej wieczorem ćwiczenia pokazowe Straży Ogniowej miejskiej m. Lublina. Słuchacze kursu zwiedzili koszary, remizę, stajnię straży. Komendant Straży p. G a l a n t a udzielał słuchaczom szczegółowych wyczerpujących objaśnień co do użyteczności poszczególnych narzędzi i przyrządów. Ćwiczenia pokazowe odbyły się na domu narożnym przy ul. Pijarskiej i placu Bernardyńskim, wyjazd Straży na miejsce ćwiczeń t. j. na miejsce rzekomego pożaru nastąpił w **40-stu** sekundach, sprawność i znakomitość wyszkolenia Straży wzbudziła podziw zebranych nas kursistów, po ukończeniu ćwiczeń pokazowych udaliśmy się do remizy Straży Ogniowej Ochotniczej m. Lublina, gdzie również objaśniono nas co do użyteczności poszczególnych narzędzi, będących w remizie Str. Ogn. Ochot. Kursiści po ukończeniu ćwiczeń Straży złożyli podziękowanie prezydentowi m. Lublina p. S z e p a ń s k i e m u i Komendantowi Straży p. G a l a n t o w i za tak pożyteczny pokaz, unosząc wiele korzystnych spostrzeżeń i wiadomości z dziedziny walki z ogniem.

Wacław Trębicki

Łaszczów. W dniu 8 lipca b. r. o godzinie 8 min. 30 rano we wsi Dobużku powstał z przyczyny niewiadomej pożar, rozpoczęty w stodole, należącej do Teodora Konika, który w przeciągu jednej godziny zniszczył doszczętnie zabudowania gospodarcze i domy mieszkalne, oraz część tegorocznych zbiorów siedmiu gospodarzom.

Straty nieobliczalne.

St Jurkiewicz

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

Wspomnienie historyczne. Aktem rejentalnym z r. 1857 ówczesny Ordynat Stanisław Hr. Zamoyski przyrzekł udzielać potrzebnej ilości drzewa opałowego dla szpitali tomaszowskich z lasów Ordynacji.

Wpisy w tutejszem Gimnazjum odbywać się będą tylko w środę 29-go i w czwartek 30-go sierpnia b. r. od godz. 9-tej do 2-giej w kancelarji Gimnazjum. Rok szkolny rozpocznie się w sobotę 1-go września b. r. o godz. 9 $^{1}/_{2}$ rano uroczystem nabożeństwem w tut. kościele parafjalnym.

Trzecią rocznicę cudu Wisły obchodził Tomaszów uroczyście w dniu Święta Wniebowzięcia Matki Boskiej 15-go sierpnia b. r. Po rannej pobudce odbyła się zbiórka przed Starostwem, skąd przy dźwiękach muzyki tutejszej Straży Ochotniczej pod batutą kapelmistrza p. Wyszkowskiego ruszono do Kościoła parafjalnego. Mszę Św. polową na cmentarzu obok kościoła odprawił Ks. Michał Rufin Krupa, który zakończył udzieleniem błogosławieństwa oddziałom Wojska i odczytaniem pięknego listu pasterskiego Ks. Biskupa Lubelskiego Fulmana na temat zwycięstwa r. 1920 nad zalewem bolszewickim, odniesionego dzięki skupieniu wszystkich sił narodowych w obronie Ojczyzny. Po nabożeństwie odbyła się defilada oddziałów wojskowych przed gmachem Starostwa.

Po południu o godz. 4-tej odbył się na Brygadzie popis gimnastyczno-sportowy tutejszej załogi wojskowej, który wykazał znaczny stopień sprawności żołnierzy, osiągnięty dzięki usilnej pracy P. P. Oficerów i Instruktorów.

Taksa podwodowa na posiedzeniu Wydziału Powiatowego w dniu 4/VIII została podwyższona w następującej wysokości:

Wydawca: **Sejmik Powiatowy** w Tomaszowie Lubelskim.

Przewodniczący Komitetu Redakcyjnego: **Ludwik Kobierzycki**.

Redaktor odpowiedzialny: **Benedykt Zwierzchowski**.

Tłocznia S. Szyflingiera w Tomaszowie Lubelskim ul. Lwowska dom Starostwa.

1) Za przejazd podwodą parokonną w jednostronnej odległości do 10 klm. po 1,200 mk. za jeden klm., licząc każdą stronę oddzielnie.

Przy dalszej odległości po 1.000 mk. za jeden klm.

2) Za podwodę jednokonną w odległości do 10 klm. po 1.000 mk. za jeden klm.

Przy dalszej odległości po 800 mk. za jeden klm., licząc każdą stronę oddzielnie.

Taksa niniejsza obowiązuje od dnia 15 sierpnia 1923 roku.

Ogłoszenia.

Zgubiono kartę demobilizacyjną i dokument podróży, wydane przez 46 półk piechoty w roku 1921 na imię Stanisława Komisarczyka z Grodysławic.

Zgubiono wojskowy dokument zwolnienia wydany przez 13 p. Ułanów Wileńskich w sierpniu 1921 r. na imię Janowskiego Józefa z Antoniówki gminy Krynice.

Obwieszczenie.

Wydział Hipoteczny przy Sądzie Pokoju w Tomaszowie Lubelskim obwieszcza, że otwarte zostało postępowanie spadkowe po zmarłej w dniu 2 maja 1921 roku Kajli-Surze 2-ga imion Bergerbaum vel Bergierbojm, współwłaścicielce nieruchomości, położonej w mieście Tomaszowie, oznaczonej hipotecznym № 2, opisanej w dziale pierwszym wykazu hipotecznego pod №№ 1 i 2, litera A.

Termin zamknięcia powyższego postępowania spadkowego wyznaczony został na dzień 26 listopada 1923 roku, w którym to dniu osoby interesowane winny stawić się w biurze tegoż Wydziału Hipotecznego i zgłosić prawa swoje do tegoż spadku pod skutkami prekluzji.

Zarząd elektrowni w Tomaszowie podaje do publicznej wiadomości, że z dniem **1 sierpnia** opłaty za oświetlenie podniesione zostają na **100** %.

Właściciel Kruk.

Statystyka przestępczości

powiatu tomaszowskiego za miesiąc lipiec 1923 r.

L. p.	RODZAJ PRZESTĘPSTWA	Ilość wypadków	Wykryto
1	Przestępstwa przeciwko Władzy .	2	—
2	Przestępstwa urzędowe . .	2	—
3	Zakłócenie spokoju publicznego .	23	—
4	Włóczęgostwo i żebranina .	2	2
5	Rabunek zwyczajny . .	1	1
6	Pożary przypadkowe . .	2	—
7	Uszkodzenie cielesne . .	4	4
8	Spędzenie płodu . . .	1	1
9	Podrzucenie dziecka . .	1	1
10	Kradzieże z włamaniem . .	4	3
11	„ z pola i lasu . .	6	—
12	„ przewodów telegr. i telefoniczn.	1	—
13	Kradzieże bez włamania . .	44	23
14	Kradzież koni . . .	1	—
15	„ bydła . . .	2	1
16	Oszustwo	1	1
17	Lichwa, paskarstwo . .	1	—
18	Przekroczenie przepisów sanit.-adm.	37	37
19	Przekroczenie przepisów handlowo-adm.	42	42
20	Opilstwo . . .	30	—
21	Różne . . .	127	—